

Notitie Profielschets IKC medewerker

Deze notitie is onderdeel van het Plan van Aanpak interdisciplinair samenwerken IKC. Het plan is tot stand gekomen na een traject van overleg en brainstormen met het team IKC (onderwijs en opvang) en diverse externe organisaties.

In het plan van aanpak staan twee termen genoemd: het interne kernteam en het externe kern team. Het interne kernteam neemt een speciale plek in binnen het IKC team. Los van het gegeven van welk team je onderdeel uitmaakt; elk team lid kent naast een eigen vak specialisme, functie of taak bepaalde generalistische vaardigheden¹. Deze generalistische vaardigheden hebben we omschreven in hoofdstuk drie. Elke nieuwe professional die aan welk team dan ook zal worden toegevoegd, zal hierop worden 'gescreend'.

Voordat we aangeven wat het profiel van deze medewerker zou moeten zijn, schetsen we de context van het IKC (hoofdstuk 1) en beschrijven we wat we verstaan onder een IKC (hoofdstuk 2).

HOOFDSTUK 1

DE CONTEXT

Kenmerkend voor het dorp is dat er aan de ene kant veel sociale huurwoningen staan en aan de andere kant bestaat het dorp uit idyllische straatjes waarin vooral koopwoningen staan.

De school wordt bezocht door ongeveer 80 leerlingen. Tussen de kinderen, die onze school bezoeken, zijn de verschillen in de thuissituatie en ontwikkeling groot. In de sociale huurwoningen wonen veelal gezinnen van autochtone afkomst, die vaak langdurig te maken hebben met multi problematiek (een combinatie van sociaal- economische en psychosociale problemen). Een duidelijke trend is dat de kinderen die afkomstig zijn uit bovengenoemde gezinnen als 4 jarige de school binnen komen met een taalachterstand en socialisatieproblemen. En hebben een verhoogde kans op problemen in hun verdere ontwikkeling als daar niet adequaat op in gespeeld wordt.

De gevolgen van het opgroeien in een dergelijke context, maakt dat we deze kinderen die specifieke leer- een leefomgeving willen geven, die ze nodig hebben om evenwichtig te kunnen opgroeien.

Met het team hebben we deze omschreven in wat we genoemd hebben 'de pitch'.

“De kinderen geven we bovenal een Secure base: een betrouwbare, liefdevolle pedagogische omgeving waar ze zich meer dan welkom voelen en gaan ontdekken hoe mooi en waardevol ze eigenlijk zijn. Waar ze alle ruimte krijgen om zichzelf -in interactie met de ander- te uiten en te leren kennen. Waar ze gehoord en gezien worden en een positief zelfbeeld opbouwen om de wereld vol (veer)kracht en energie tegemoet te treden. Het team biedt de kinderen en de ouders allereerst rust, structuur en veiligheid en vertrouwen. Wij -leerkrachten, pedagogisch medewerkers en andere (zorg)professionals- werken intensief samen in één integraal team. We delen onze expertise en ondersteunen, inspireren én dagen kinderen, ouders en elkaar uit om te groeien naar een volgend level”.

---

¹ Uit Samen aan de slag, Pact; samenwerken voor het jonge kind. PACT voor Kindcentra bouwt voort op PACT en Kindcentra 2020. Het programma staat voor het - samen werken aan een pedagogische omgeving - waarin ieder kind meedoet, hoe verschillend ook. Inclusief en interprofessioneel. Het concept 'inclusieve kindcentra voor alle kinderen' wordt steeds meer herkend als dé manier om 'samen leren leven' te realiseren. Met professionals uit onderwijs, kinderopvang en jeugdhulp, ondersteund door de lokale overheid. PACT voor Kindcentra stimuleert, onderbouwt, deelt kennis en agendeert.

HOOFDSTUK 2 WAT IS EEN IKC?

De komst van integrale kindcentra (IKC) is een niet meer te keren ontwikkeling in het werkveld kinderopvang, jeugdzorg en onderwijs. Er is steeds meer overeenstemming tussen wetenschappers en politici, dat in de toekomst kinderen en ouders gebaat zijn bij kindcentra, waar wordt gewerkt volgens één pedagogische visie op ontwikkeling en educatie. In een IKC werken pedagogisch medewerkers en leerkrachten op gelijkwaardige basis samen in één team, onder één leiding en wordt het onderscheid tussen al deze werelden steeds kleiner. Geen losstaande voorzieningen meer, zoals school, kinderopvang, jeugdzorg, maar één plek waar kinderen een groot deel van hun dag doorbrengen en het aanbod op hun behoefte is afgestemd. De doorgaande ontwikkellijn van ieder kind is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met de ouders werkt het team aan een positief pedagogisch klimaat waarin ieder kind maximale kansen krijgt om zich te ontwikkelen. Het kind van vandaag voorbereid op de wereld van morgen.

Kinderopvang en onderwijs met één pedagogische klimaat, spreken dezelfde taal.

Een IKC heeft een optimale ontwikkeling van kinderen van nul tot en met twaalf jaar als hoofddoel. De brede ontwikkeling van kinderen staat centraal. Dat betekent niet dat kinderen vanaf nul jaar al onderwijs gaan volgen. Kinderen (jong en oud) leren spelenderwijs. **Maar er is oog voor een goede overdracht en doorlopende ontwikkellijnen.** Spelend leren gaat langzaam en geleidelijk over in meer cognitief leren. Maar de waarde van spelen blijft overeind, omdat ook de oudere kinderen spel nodig hebben voor het verwerken van nieuwe kennis en vaardigheden. Kinderopvang en basisonderwijs staan voor de uitdaging om steeds meer verschillende kinderen op te vangen en te begeleiden. Om hun potentie te kunnen aanboren en ieders eigen talenten tot ontwikkeling te brengen. Dat vraagt een aanpassing van oude werkwijzen. Geen systeem van 'one-size fits all', maar meer persoonlijke leerroutes. Dat vereist een betere combinatie van formeel en informeel leren en ontwikkelen en verschillende dagarrangementen. IKC is hierop het antwoord omdat er vanuit één visie wordt gewerkt, aandacht is voor overdracht en doorlopende ontwikkellijnen.

Wat wordt er verwacht van de IKC medewerker van de toekomst?

De samenwerking kinderopvang en onderwijs geeft optimale ontwikkelkansen, juist omdat er sprake is van een ontwikkeling die doorloopt zonder onnodige breuken en overgangen. Een multidisciplinaire aanpak zorgt voor een breder, completer beeld van een kind en zorgt voor nieuwe ontwikkelingen en kansen. Medewerkers op een IKC werken in multidisciplinaire teams: ieder met een eigen professionele achtergrond, maar voldoende bekend met elkaar om op gelijkwaardige basis te kunnen samenwerken. Medewerkers zijn professionals op het gebied van de ontwikkeling van kinderen, waarbij er een onderscheid is tussen specialisten op het gebied van het jongste kind en meer op het gebied van de oudere kinderen. Professionals op het gebied van groepswork en talentontwikkeling. Een medewerker in een interdisciplinair team ontwikkelt –behalve vakbekwaamheid op eigen vakgebied en bekendheid met de andere disciplines- een aantal vaardigheden die algemeen geldend zijn voor een succesvolle samenwerking in een IKC. Het vraagt *creativiteit, flexibiliteit, goed kunnen samenwerken, kritisch denken en verwoorden van je mening, reflecterend vermogen, onderzoekende houding, oplossingsgericht denken, sterke communicatieve vaardigheden, kunnen omgaan met verschillen en in staat om nieuwe kennis en middelen in te zetten. En bovenal: feeling voor de doelgroep.*

HOOFDSTUK 3**PROFIEL IKC MEDEWERKER²**

Werken in een IKC vraagt van een medewerker twee essentiële competenties:

1. In staat om de leefwerelden van een kind te verbinden;
2. Samenwerken in een team met verschillende disciplines.

Wij stellen voor om in eerste instantie te werken met een 'generiek' profiel. Dit is geen 'uniek' profiel. Een aantal competenties is sowieso essentieel voor het uitoefenen van een functie; of dat nou binnen het onderwijs of binnen de kinderopvang is. Een aantal extra accenten zijn echter wel noodzakelijk. Kenmerkende eigenschappen zijn: verbindend, initiatiefrijk, ondernemend, flexibel.

T-shaped werken; diversiteit is essentieel

T-shaped werken is een manier van samenwerken om daadwerkelijk een verbinding tot stand te brengen tussen de verschillende disciplines. Een interdisciplinair team werkt gezamenlijk aan de ontwikkeling van (jonge) kinderen. Juist omdat de teamleden verschillende achtergronden hebben (kinderopvang, onderwijs en zorg) kunnen ze verschillende leefwerelden (gezinnen, school, opvang, straat en buurt) waarin kinderen opgroeien, verbinden. Het gaat erom dat ze contact met elkaar maken en samen werken aan het ontwerpen en uitvoeren van een optimale speelleeromgeving. Dat contact maken noemen we T-shaped werken. Het gezamenlijk werken binnen een interdisciplinair betekent niet dat iedereen hetzelfde doet. Juist de diversiteit en de verschillen in deskundigheid binnen een team zijn essentieel. Door een mix aan functies ontstaat complementariteit: medewerkers kunnen elkaar aanvullen.

Jij als T-shaped professional

Je bent een zelfbewuste medewerker die niet alleen goed is in haar/zijn eigen vak, maar ook kennis, houding en vaardigheden heeft om samen met anderen te werken aan een optimale ontwikkeling van de kinderen en ouders. Te denken valt aan persoonlijke, sociale en communicatieve vaardigheden, zoals interesse tonen in elkaars vakgebied en in ouders; innovatieve en lerende competenties zoals samen kunnen analyseren, ontwerpen en onderzoeken.

Jij bent als T-shaped professional:

- ✓ Bekwaam in je eigen vakgebied (kinderopvang, onderwijs of zorg)
- ✓ Je kunt je eigen expertise verwoorden en zichtbaar maken
- ✓ Je herkent en erkent de meerwaarde van de professie van anderen
- ✓ Je kan je eigen vakkennis in andermans werkgebied integreren en leemtes overbruggen
- ✓ Je kan bijdragen aan en werken aan de gezamenlijke visie
- ✓ Je hebt een lerende en onderzoekende houding
- ✓ Je denkt en handelt out of the box
- ✓ Je bent flexibel
- ✓ Je kan doelmatig en planmatig werken
- ✓ Je kan samen met collega's kinderen volgen
- ✓ Je kan samenwerken met andere professionals, ouders en kinderen
- ✓ Je beschikt over effectieve communicatieve vaardigheden
- ✓ Je kan omgaan met verschillen
- ✓ Je hebt kennis van (nieuwe) technologie voor samenwerken, spelen en leren en past deze toe

---

² Uit Samen aan de slag, Pact Pedagogisch Pact; T shaped werken

Kenmerken van de T-shaped team

Jij vormt samen met andere medewerkers een T-shaped team dat gezamenlijk verantwoordelijk is voor alle kinderen. Jullie maken samen analyses, ontwikkelen perspectief, stellen gezamenlijk doelen op, werken plannen uit en volgen de resultaten.

Het belangrijkste kenmerk is de complementaire samenstelling: er zijn verschillende disciplines en rollen vertegenwoordigd in het team, die elkaar aanvullen en van elkaar leren. De teamleden zijn bereid kennis over elkaars discipline te verwerven, elkaars taal te begrijpen en samen te werken aan het ontwerpen van een inclusieve speelleeromgeving. Samen is er dus een sterke eigen expertise, maar jullie erkennen en herkennen ook de meerwaarde van de anderen en gebruiken die voor betere oplossingen. Daardoor kan een T-shaped team complexe vraagstukken over opvoeden, ontwikkelen en onderwijzen aan.

Alle leden van het T-shaped team werken op dezelfde manier: anderen delen hun kennis met jou, en hebben respect voor jouw bijdrage aan het geheel. Je herkent jezelf in anderen daar waar het gaat om dezelfde waarden en richting die je met elkaar op wilt. Je weet bij wie je moet zijn voor wat en kunt erop vertrouwen dat iedereen zijn eigen verantwoordelijkheid neemt. Je kunt elkaar daar op een respectvolle manier op aanspreken. Maar diezelfde verantwoordelijkheid wordt ook gedeeld: je hoeft het niet allemaal alleen te doen. Je leert veel van de ander en de ander leert van jou.

Wat betekent dit voor jou om deel uit te maken van een T-shaped team?

In een T-shaped team telt jouw mening, jouw expertise en talent: jij voegt iets toe aan het geheel. En de bijdrage van anderen zorgen ervoor dat jij je gewaardeerd en betrokken voelt. Kortom: lid zijn van een T-shaped team draagt bij aan jouw persoonlijk welbevinden.

In een T shaped team **ben je**:

Integraal vakbekwaam

Je hebt je eigen vakbekwaamheid en hebt een goede kennis van en respect voor de bijdrage van andere disciplines

In een T shaped team **werk je**:

Lerend en innoverend

- ✓ Je werkt vanuit een gedeelde visie, morele waarden en perspectief
- ✓ Je hebt met elkaar duidelijke doelen en nemen hier samen besluiten over
- ✓ Je trekt met elkaar lering uit het verleden en werken met gezamenlijke bronnen en dossiers die het delen van kennis bevorderen
- ✓ Je kijkt met elkaar op een onderzoek matige wijze naar de praktijk en met elkaar passen jullie je werkwijze, indien nodig, erop aan

In een T-shaped team **kun je** optimaal:

Samenwerken

- ✓ Je beschikt over vaardigheden effectieve communicatie
- ✓ Je hanteert samen met anderen een heldere overlegstructuur (vergadermanagement)
- ✓ Je weet wie verantwoordelijk is voor wat
- ✓ Je werkt samen met ouders en gebruikt de netwerken in de buurt

Het T shaped team **is**:

ICT proof

Je ontwikkelt en benut waar nodig sociale media voor effectieve en efficiënte samenwerking.